

Despre DA și DC

- [Ce este dreptul de autor și drepturile conexe](#)

Prin intermediul dreptului de autor se protejează toate operele originale din domeniul literar, artistic și științific, oricare ar fi modul sau forma de exprimare, indiferent de faptul dacă acestea au fost sau nu aduse la cunoștința publicului.

Operele protejate de dreptul de autor

- operele literare (povestiri, eseuri, romane, poezii etc.);
- programele pentru calculator;
- operele științifice;
- operele dramatice și dramatico-muzicale, scenariile, partiturile, sinopsisurile filmelor;
- operele muzicale cu sau fără text;
- operele coregrafice și pantomimele;
- operele audiovizuale;
- operele de artă grafică sau plastică, cum ar fi: operele de sculptură, pictură, gravură, litografie, artă monumentală, scenografie, tapiserie, ceramică, plastica sticlei și a metalului, desenele, design;
- operele de arhitectură, urbanistică și de arta horticolă;
- operele de artă aplicată;
- operele fotografice și operele obținute printr-un procedeu analog fotografiei;
- hărțile, planșele, schițele și lucrările tridimensionale din domeniul geografiei, topografiei, arhitecturii și din alte domenii ale științei;
- bazele de date;
- alte opere.

De asemenea, ca opere, se protejează prin dreptul de autor, fără a prejudicia drepturile autorului operei originale, *operele derivate* la baza cărora stau una sau mai multe opere și /sau oricare alte materiale preexistente.

Opere derivate sunt traducerile, adaptările, adnotările, aranjamentele muzicale și orice alte transformări ale operelor literare, artistice sau științifice, cu condiția că constituie rezultate ale creației intelectuale și deasemenea culegerile de opere literare, artistice ori științifice (enciclopediile și antologiile, compilațiile altor materiale sau date, indiferent dacă sunt ori nu protejate), care, prin alegerea sau dispunerea materialului, constituie creații intelectuale.

Obiecte neprotejate prin dreptul de autor

- ideile, teoriile, descoperirile științifice, procedeele, metodele de funcționare sau conceptele matematice și nici invențiile cuprinse într-o operă, oricare ar fi modul de preluare, explicare sau de exprimare;
- documentele oficiale de natură normativă, administrativă sau politică (legi, hotărâri judecătorești), precum și traducerile oficiale ale acestora;
- simbolurile de stat și semnele oficiale ale statului (drapеле, steme, decorații, semne bănești);
- expresiile folclorului;
- noutățile zilei și faptele diverse cu reprezentă o simplă informație;
- orice material rezultat dintr-un act de reproducere a operei de artă vizuală al cărei termen de protecție a expirat, cu excepția cazului în care materialul rezultat din actul de reproducere este original;
- fotografiile unor scrisori, acte, documente de orice fel, desene tehnice. [Inchide](#)

- [Cine poate obține adeverința de înscriere](#)

Subiecții dreptului de autor

Subiecți ai dreptului de autor sunt *autorii și titularii* de drepturi.

Autorul este persoana fizică prin a cărei muncă creatoare a fost creată opera.

Titularul de drepturi este persoana fizică (autorul sau altă persoană fizică împuternicită de autor) sau juridică care deține, în mod legal, drepturile patrimoniale.

Subiecții drepturilor conexe

Subiecți ai drepturilor conexe sunt **interpreții, producătorii de fonograme, producătorii de videograme și organizațiile de radiodifuziune și de televiziune**. Drepturile conexe se exercită fără a prejudicia dreptul de autor.

Pentru apariția și exercitarea drepturilor conexe nu este necesară respectarea vreunei formalități. În absența unei probe contrare, persoana fizică sau juridică, al cărei nume sau denumire apare în mod obișnuit pe o fixare a interpretării, pe o fonogramă, videogramă sau pe o fixare a unei emisiuni, se consideră interpret, producător de fonogramă sau videogramă, respectiv, organizație de radiodifuziune și televiziune.

Prezumția paternității și simbolul protecției dreptului de autor și a drepturilor conexe

Se consideră autor, în absența unor probe contrare, persoana fizică sub al cărei nume pentru prima dată opera este adusă la cunoștința publicului.

Autorul sau titularul dreptului de autor este în drept să înscrie la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală opera sa. Paternitatea aparține persoanei, sub al cărei nume a fost adusă la cunoștința publicului opera, dacă nu există alte dovezi sau până la proba contrarie.

Pentru a informa publicul despre drepturile sale, autorul și titularul are dreptul să folosească simbolul protecției dreptului de autor, care se aplică pe fiecare exemplar al operei și constă din trei elemente:

- litera latină „C” inclusă în cerc: (C);
- numele sau denumirea autorului sau a titularului dreptului exclusiv de autor;
- anul primei publicări ale operei.

Pentru a informa publicul despre drepturile lor, interpreții și producătorii de fonograme /videograme și organizațiile de radiodifuziune și televiziune pot indica, pe fiecare exemplar sau ambalaj al fonogramei /videogramei, înregistrării (fixării) audiovizuale, emisiunii, simbolul protecției drepturilor conexe care constă din trei elemente:

- litera latină „P” inclusă în cerc (P);
- numele sau denumirea titularului de drepturi conexe exclusive;
- anul primei publicări a interpretării, fonogramei, videogramei, emisiunii. [Inchide](#)

- [Ce trebuie să cunoști înainte să aplici pentru înscriere](#)

Depunerea cererii, la cerere se anexează:

- obiectul (opera) propriu-zis sau materialul identificator prezentat spre înscriere, în două exemplare identice, cu semnătura autorilor pe fiecare pagină. Materialele identificatoare sunt originale și nu descrieri ale operelor;
- procura eliberată în condițiile legii, dacă cererea se depune prin intermediul reprezentantului sau de către o terță persoană, împuternicită de autor(i);
- dovada de plată a taxei, în cuantumul stabilit, sau documentul care confirmă înlesnirea, după caz;
- copia actelor de identitate ale autorilor;
- contractul privind transmiterea drepturilor patrimoniale de autor și a drepturilor conexe, întocmit în conformitate cu art. 29, art. 30, art. 33 și art. 34 din Legea nr. 230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe sau alte acte juridice din care

rezultă transmiterea drepturilor patrimoniale;

- alte documente, precum: copia certificatului de înregistrare a întreprinderii (dacă titularul este o persoană juridică), certificatul de moștenitor, certificatul de deces al autorului (în cazul în care obiectul este înscris de către succesorul(ii) de drepturi), documentele ce confirmă înlesnirile la plata taxei pentru pensionari, studenți și invalizi.
- Cererea și documentele anexate la ea, cu excepția obiectului propriu-zis sau a materialului identificator care urmează a fi înscris, se depun în limba de stat.
- Contractul privind transmiterea drepturilor patrimoniale de autor și a drepturilor conexe sau alte documente anexate la cerere, cu excepția obiectului propriu-zis sau a materialului identificator care urmează a fi înscris, pot fi depuse și în altă limbă, cu condiția prezentării, în termen de 15 zile lucrătoare, a traducerii acestora certificate de către o persoană licențiată.
- Procura se întocmește în formă scrisă și nu necesită autentificare notarială. Procura se eliberează pentru gestiunea acțiunilor referitoare la una sau mai multe cereri și se depune pentru fiecare cerere în parte.

Autorul beneficiază de protecția dreptului de autor asupra operei sale din momentul creării ei.

Dreptul de autor nu depinde de dreptul de proprietate asupra obiectului material în care și-a găsit expresie opera respectivă. Pentru apariția și exercitarea dreptului de autor nu se cere înscrierea operei sau orice alt act de notificare ori alte formalități.

Cu toate acestea, titularul drepturilor exclusive de autor asupra unei opere publicate sau nepublicate poate să o înscrie în Registrul de stat al obiectelor protejate de dreptul de autor și drepturile conexe în decursul duratei termenelor de protecție.

Persoanei care și-a înscris opera i se eliberează o adeverință de modelul stabilit, care nu conferă careva drepturi și nu poate servi drept prezumție a paternității. În caz de litigiu, instanța judecătorească poate recunoaște înscrierea drept prezumție a paternității, dacă nu se va dovedi altfel.

[Inchide](#)

- [Ce trebuie să cunosc atunci când lucrez online](#)

Ce este dreptul de autor?

Dreptul de autor este un termen juridic utilizat pentru a descrie drepturile pe care le dețin creatorii asupra propriilor opere literare și artistice. Operele protejate de dreptul de autor variază de la cărți, muzică, tablouri, sculpturi și filme, la programe pentru calculator și desene tehnice.

Ce înseamnă "autorizarea" operelor și cum putem face acest lucru?

Odată ce o operă vă aparține, puteți oferi o "autorizație" altor persoane pentru utilizarea sau valorificarea propriei opere. Astfel de autorizații sunt cunoscute sub denumirea de "licență" și pot să presupună, sau nu, remunerarea titularului de drepturi. Desigur, solicitarea asistenței juridice de specialitate este întotdeauna recomandată anterior negocierii unei licențe.

Dacă doriți să transmiteți drepturile asupra propriei opere prin intermediul unei licențe unor utilizatori, cum ar fi radiodifuzorii, editorii, sau chiar unitățile cu profil de divertisment (adică baruri, cluburi de noapte), afilierea la o organizație de gestiune colectivă (OGC) poate fi o opțiune bună. OGC-urile gestionează utilizarea operelor în numele autorilor și titularilor de drepturi, fiind responsabile de negocierea licențelor și colectarea remunerațiilor. Ele sunt deosebit de frecvente în domeniul operelor muzicale și literare, deoarece pot exista un număr mare de utilizatori ai aceleiași opere și ar fi dificil atât pentru titularul de drepturi, cât și pentru utilizatori să solicite o autorizație specifică pentru fiecare utilizare și să le monitorizeze.

În cazul în care găsim o melodie frumoasă pe Internet, este necesară obținerea

---

permisiunii pentru utilizarea acesteia?

În general, operele publicate on-line, fie pe pagina web sau pe rețelele sociale sunt protejate prin dreptul de autor și/sau drepturile conexe, prin urmare, este necesară permisiunea titularului de drepturi pentru utilizarea acestora. Dar, în cazul în care o operă a intrat în domeniul public – atunci când perioada de protecție a drepturilor de autor expiră - aceasta poate fi utilizată fără restricții. Totuși, vă recomandăm să vă asigurați dacă nu există alte drepturi asociate operei în cauză. De exemplu, Mona Lisa lui Da Vinci este o operă aflată în domeniul public, iar dacă găsiți poza acesteia pe Internet, autorul imaginii ar putea deține drepturi asupra acesteia, prin urmare, va trebui să-l contactați pentru a obține permisiunea de utilizare a operei.

În cazul în care gestionați o afacere mică și doriți să descărcați și să utilizați o înregistrare audio, sau orice alte opere protejate prin dreptul de autor, de exemplu, în cadrul unei campanii de marketing, va trebui să obțineți acordul titularului(lor) de drepturi.

Unele site-uri web fac obiectul unei licențe generale, care definește condițiile în care pot fi utilizate lucrările de creație incluse. Singurele circumstanțe în care nu este necesară obținerea permisiunii de utilizare a unei opere sunt acelea în care utilizarea acesteia intră sub incidența unei excepții sau limitări în contextul dreptului de autor, de exemplu, în scop informativ sau didactic.

Ca regulă generală, în cazul în care există îndoieli cu privire la posibilitatea existenței unor drepturi asociate unei opere pe care doriți să o utilizați, fiți precauți și luați măsuri în vederea obținerii unei permisiuni de utilizare a operei.

Poate fi protejată o denumire a operei prin dreptul de autor?

Operele, precum și părțile componente sau alte elemente ale operelor beneficiază de protecție dacă sunt originale în sensul că reprezintă prin sine înseși creații intelectuale de autor. În general, este puțin probabil ca titlurile unor cântece să atingă nivelurile necesare de creativitate și originalitate pentru a beneficia de protecție prin dreptul de autor. Pe de altă parte, titlurile, logo-urile sau sloganurile adesea beneficiază de protecție în calitate de mărci.

Poate fi protejat site-ul meu Web prin dreptul de autor?

Orice conținut original - de exemplu, un text, o lucrare de artă, fotografiile, clipurile video - pe care le-ați creat și postat pe site-ul dumneavoastră pot fi protejate prin dreptul de autor. În cazul când se utilizează o operă a altui titular de drepturi, neapărat trebuie să aveți acordul lui de a utiliza opera dată.

Este numele meu de domeniu protejat prin dreptul de autor?

Legea dreptului de autor nu prevede protejarea numelor de domenii. Normele care reglementează utilizarea și/sau abuzul de nume de domenii sunt stabilite și reglementate de I.P. Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică.

Poate fi un software sau aplicațiile mobile protejate de dreptul de autor?

Programele pentru calculator precum și alte tipuri de software, inclusiv aplicațiile mobile (cum ar fi WhatsApp sau Crush Candy), sunt protejate ca și operele literare. Protecția survine din momentul creării operei, iar înscrierea ca și la alte obiecte de drept de autor, nu este obligatorie.

Cu toate acestea, în unele țări procedurile de înscriere voluntară a unui software pot fi diferite de cele ce vizează alte tipuri de opere de creație.

Am un cont de Twitter. Postările personale pot beneficia de protecția dreptului de autor?

Limita de 140 de caractere pe rețeaua de socializare Twitter generează posibilitatea redusă a unui tweet de a atinge nivelul de creativitate necesar pentru a beneficia de protecția dreptului de autor, cu toate acestea, sunt posibile excepții. De asemenea, țineți cont de faptul că orice imagine inclusă în mesajele dumneavoastră poate fi, de asemenea, protejată prin dreptul de autor.

Ce este managementul drepturilor digitale?

Titularii de drepturi utilizează o gamă de tehnologii digitale pentru a-și proteja operele împotriva oricărei încălcări. Aceste tehnologii previn orice modificare neautorizată a unei opere, pot limita numărul de copii a unei opere care pot fi făcute și dispozitivele la care opera poate fi utilizată. În conformitate cu dreptul internațional, se consideră ilegale acțiunile de eliminare sau modificare a protecției managementului drepturilor digitale a unei opere.

Ce măsuri practice sunt necesare să întreprind atunci când distribui lucrarea mea online?

În calitate de autor, posibil să doriți să puneți la dispoziția altora operele personale prin distribuirea acestora în rețea, păstrându-vă în același timp drepturile asupra lor. Pentru a notifica acest fapt, puteți aplica simbolul, ©, alături de numele și anul în care a fost creată opera.

De asemenea, s-ar putea să doriți includerea secțiunii "Condiții de utilizare" pe site-ul dvs. care să prezinte modul în care opera poate fi utilizată. De exemplu, puteți permite vizitatorilor să imprime o copie a poeziilor sau desenelor dvs. pentru uzul personal și în același timp puteți interzice vânzarea acestor opere fără acordul dvs.

De fiecare dată când încărcați un conținut nou, original pe site-ul dvs., imprimați o copie cu data relevantă a înregistrărilor dvs., în cazul în care va trebui să dovedeți faptul că ați fost prima persoană care a încărcat informațiile on-line.

Ce ar trebui să cunoaștem referitor la dreptul de autor pe platformele de social media?

Atunci când vă înregistrați pentru a utiliza o rețea de socializare sau altă platformă digitală, sunteți obligat să respectați "Termenii și Condițiile" de utilizare. Acest lucru deseori implică acordarea unei licențe neexclusive platformei sau serviciului pentru a utiliza conținutul dvs., chiar dacă vă păstrați în continuare drepturile asupra conținutului pe care îl postați. Cu alte cuvinte, în funcție de termenii concreți, platformele pot avea dreptul de utilizare a conținutului pe care îl creați sau postați.

Sursa: http://www.wipo.int/ip-outreach/en/ipday/2016/ip_digital.html [1].
[Inchide](#)

URL sursă: <https://www.agepi.gov.md/ro/copyright/despre-dac>